

Enis Coşkun
Kerem'inası

Değerli Barış savaşıçıları, Değerli Dostlar,

Türkiye Barış Komitesinin yurt dışındaki yöneticileri olarak bir araya geldiğimizde: Birleşmiş Milletlerin aldığı karar üzere 1986'nın BARIŞ YILI olarak ilan edilmesi, dünyada ve özellikle avrupa'da barış hareketinin hızla yükselmesi ve kitleselleşmesi, Türkiye Barış Komitesinin yurt içindeki tutuklu ve tutuksuz yöneticisi olan arkadaşlarımızın verdikleri onurlu ve katkılı barış mücadelesi, bu mücadele ile Türkiye'de barış bilincinin kitlelerde pekişmesi ve genel olarak Türkiye'de her türlü olumsuz antidemokratik koşullara rağmen barış bilincinin kitleselleşmesinin belirtileri,... gibi noktalar bizi bu yıl ne yapacağız sorusuna yöneltti. Doğal olarak da bu noktada sizlere danışmayı, neler yapmamalıyızla birlikte, neler yapabiliriz konusunda aşağıda belirteceğimiz düşüncelerimizi irdelemenizi, eleştirileriniz ile birlikte bize ışık tutup yeni ~~xxx~~ öneriler vermenizi istedik.

İşe önce, eksik ve aksaklıklarımızı görmek için şimdiye kadar yapılanların özetini sunmakla başlıyoruz:

DAYANIŞMA ÇALIŞMALARININ GELİŞİMİ VE BUGÜNÜ

Yurtdışında Türkiye Barış Komitesi ile dayanışma çalışmaları, yönetici arkadaşların tutuklanmalarının hemen ardından başladı. Tutuklanma haberiyle birlikte ön temaslar yapıldı, alınan görüşler ve tepkiler doğrultusunda harekete geçildi. Öncelikle, 8 mart 1982 tarihinde yurt dışında bulunan ve ilişki kurulabilen yöneticilerle ortak bir basın açıklaması yapıldı ve tutuklamalar protesto edildi. Bu basın açıklamasını imzalayan yöneticiler genel sekreter Enis Coşkun, başkanlık divanı üyeleri Tektaş Ağaoğlu, Oya Baydar, Gültekin Gazioğlu, Mehmet Karaca, yönetim kurulu üyeleri Yaşar Arıkan, Metin Denizmen, Zülal Kılıç ve Cemal Kırıl idi. Dayanışma çalışmalarının daha sonraki bölümlerine, yurt dışına sonradan çıkan ve kendileriyle ilişki kurulan diğer yönetici ve üye arkadaşlarımız da katıldılar.

Dayanışma çalışmaları belli başlı olarak şu düzeylerde sürdürüldü:

- .Dünya Barış Konseyi,
- . Çeşitli ülkelerdeki barış komiteleri ve barış hareketleri,
- . Hükümet başkanları ve hükümet yöneticileri,
- . Uluslararası demokratik örgütler (Uluslararası Af Örgütü, Uluslararası İnsan hakları federasyonu, gibi)
- . Uluslararası ve ulusal nitelikli demokratik meslek Örgütleri (Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği, Uluslararası Parleenterler Birliği, Barolar ve Hukukçu Birlikleri, Uluslararası Demokratik doktor Örgütleri, gibi)

- . Dünyanın dört bir köşesinde bulunan barışçı politik ve politik olmayan önemli kişilikler.
- . Barıştan ve demokrasiden yana, Avrupa'da bulunan Türkiyelilerin yoğunlaştığı örgütler.
- . Avrupa ve Dünya basını.

İlk basın bildirisi ile birlikte genel sekreter, başta DBK olmak üzere bütün ülkelerin barış komitelerini, Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliğini Uluslararası İnsan Hakları Federasyonunu, Uluslararası Af Örgütünü vb; kuruluşları tutuklamalardan bilgilendirerek, TBK ve yöneticileri ile dayanışmalarını istedi. Aynı zamanda İskandinav ülkelerinden Akdeniz ülkelerine kadar tüm Avrupa ve ABD'deki barışçı ve demokrat hukukçu kişiliklerle ilişki kurularak bilgi verildi. Kendi ülkelerindeki ilgili kurum ve kişiliklerle ilişki kurularak dayanışma çalışmalarının başlatılması istendi. Diğer yandan, tutuklu bulunan arkadaşlarımızın yurtdışındaki yakınlarıyla bağlantı kurularak bilgi, deney ve görüş alışverişinde bulunuldu, olabildiğince eşgüdüm sağlanmaya çalışıldı.

Dayanışma hareketi biçimlenirken, TBK'nın ve tutuklu yöneticilerinin durumları, dayanışmanın etkisinin olabildiğince etkin ve yaygın olması gözetilerek: ~~mesajlar~~ kitlesel gösterilerin örgütlenmesi yerine, Avrupada ve dünyada güçleri ve etkileri tartışılmaz ve önemli derecede yankı verebilecek kişi ve kurumlarla ilişki kurularak onların tepkilerinin örgütlenmesi tercih edildi.

Bu çerçevede genel sekreter öncelikle Helsinki senedi imzacısı devletlerin başkanları yada yetkililerine başvurarak, TBK, tutuklu yöneticileri ve açılan dava hakkında onları bilgilendirdi, ilgilerini ve demokratik tepkilerini istedi. Fransa'da Dışişleri Bakanı iße, Avrupa Konseyi Başkanı, politik ve hukuk komisyonları başkanları, Türkiye raportörleri, konsey üyesi ülke temsilcileri ile ikili yada toplu brifingler yapıldı. BM İnsan Hakları Komisyonuna DBK delegesi sıfatıyla katılındı, üye ülkelerin BM elçileriyle ilişki kuruldu. BM üyesi hükümetlerdışı uluslararası örgütlerin konferanslarına, DBK'nın konferanslarına, Uluslararası Demokratik Hukukçuların kongrelerine katılındı. DBK kongre ve konferanslarına çeşitli zamanlarda yönetici arkadaşların da katılımlarının sağlanmasına çalışıldı. Fransa, İngiltere, Hollanda, Finlandiya parlamentolarında görüşmeler yapıldı, Bu ülkelerde bu vesilelerle, ayrıca da diğer ülkelerde basın toplantıları düzenlendi. Örneğin: Finlandiya ve Avustralya'da ilgili bakanlarla, Hollanda parlamentosunda, Fransa parlamentosunda M.Fourre/ve Amiral Sanginetti'nin katılımıyla, Paris Baro Başkanının Türkiye'de duruşmayı izleyen 5 meslektaş ve genel sekreter ile birlikte basın toplantıları düzenlendi.

İngiltere kaynaklı çalışmalarla dayanışma çalışmalarımız somut ve güçlü bir ivme kazandı. ABD Parlementosuna kadar uzandı. Basının ve de özellikle ingilizce basınının TBK ve tutuklu yöneticileriyle dayanışma konusuna titizlikle eğilmesi, konuya sürekli ve geniş yer vermesi için çalışıldı. Özellikle belirtmek gerekirken, İngiltere'nin ciddi ve değerli katkısı, çalışmaların diğer ülkelerde gelişmesine ve ilginin artmasına önemli ölçüde yardımcı oldu.

DAYANIŞMANIN OLUŞTUĞU BİÇİMLER

Çeşitli ülkelerde ve çeşitli alanlarda politik ve politik olmayan kurum ve kişilerle gelişen dayanışma hareketi, gelişme süreci içinde kimi zaman örgütlü kimi zaman ise kendiliğinden çeşitli biçimler oluşturdu. Bu biçimler, yöneticilerin ortak basın bildirisinden Sn. Dikerdemin Nobel Barış Ödülü için önerilmesine kadar yükseldi. Dayanışmanın böyle bu noktaya ulaşmasında Avrupa ve dünya barışseverlerinin barış konusuna verdikleri önem ve duyarlılık yanında, tüm Türkiyeli, Avrupalı, ~~ABD~~ Amerikalı hatta Avustralyalı barışseverlerin büyük küçük katkıları oldu. Dayanışma sürecinde oluşan biçimler:

- . Basın toplantıları, basın bildirileri,
- . Hükümet yetkililerinin hükümetler düzeyindeki tepkileri,
- . Avrupa Konseyinin tepkileri,
- . Uluslararası demokratik kuruluşların ve uluslararası meslek kuruluşlarının aldıkları dayanışma kararları
- . Broşür ve afişler
- . Türkiyedeki devlet yöneticilerine gönderilen, tepki mesajları, telgraflar, kart postalamaları,
- . TBK davasının Türkiyede uluslararası ünlü kişilerce izlenmesi, ve tepkilerinin Avrupa ve dünya kamuoyunda yansıtılması,
- . Uluslararası demokratik kuruluşlar ve meslek kuruluşları tarafından tutuklu yönetici arkadaşlarımızın onur üyeliklerine seçilmesi, mesleki ~~ve diğer~~ ödüller verilmesi,
- . Tutuklu TBK Başkanı ve yöneticilerinin savunmalarının türkçe ve yabancı dillerde yayınlanması, ~~ixsaxxx~~ Dünya Barış hareketine gerçek anlamda katkı niteliği taşıyan bu savunmaların içeriklerinin barışsever kamuoyunda yaygınlaştırılması,
- . ~~Özellikle~~ TBK'nın ve Başkan SN. Dikerdem'in nobel barış ödülüne aday gösterilmesi.
- . İmza kampanyaları.

Dayanışmacıların katıldıkları bütün uluslararası konferanslarda TBK ile dayanışma kararları alındı. Dayanışma mesajları gönderildi. Ayrıca Kenan Evren ve Turgut Özal tutuklu barışçıların özgürlükleri için mesajlar iletildi. TBK davası kimi resmi görüşmelerde konu edildi. Örneğin Belçika dışişleri bakanı

Ankara'yı ziyareti sırasında genel sekreterin mektubuna atıf yaparak Türk dışişleri bakanından TBK davasının biran önce adil bir karar bağlanmasını ve tutuklu TBK yöneticilerinin serbest bırakılmasını istedi.

Kampanyanın sürekliliği ve yükselişini sağlamak için çeşitli olanaklardan yararlanarak TBK davasına Avrupa'dan gözlemcilerin gönderilmesi sağlandı. Bu gözlemciler yaptıkları görüşmelerden; katıldıkları duruşmalardan edindikleri izlenimlerle dayanışma kampanyasına daha sıkı sarıldılar. Fransa Parlamentosu bşk; yd; cısı M.Fourre Avrupa Konseyi sosyalist grubundan kimi imzalarla birlikte TBK Başkanı SN. Dikerdemi Nobel Barış Ödülüne aday gösterdi. Başkanımız için verilen bu öneri yurtda ve dünyada TBK ile dayanışmanın yeni bir düzeye yükselmesine olanak sağladı. Amiral Sanginetti'nin ziyaretinden sonra Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu da nobel adaylığı önerisinde bulundu. Daha sonra yine M.Fourre'nin girişimciliği ile 21 ülkeden 200'ün üzerinde parlamenterden dayanışma için imza toplandı. Dayanışma çağrısı Le Monde gazetesinde yayınlandı.

Bu kollektif dayanışma çalışmaları sürecinde meslek örgütlerinin katkılarını dile getirmek yerinde olacaktır. Tutuklu TBK yöneticisi her arkadaşımızın kendi alanında yetkin kişiler olmaları, ayrıca Türkiyede kendi meslek örgütlerinde üst düzeyde yönetici olmaları uluslararası ~~ma~~ demokratik meslek örgütlerinin konuya daha sıcak bakmalarını sağladı. Gazeteciler, yazar ve sanatçı tutuklu arkadaşlarımız için, uluslararası gazeteciler birliği, yazarlar birliği, Pen kulüpleri, milletvekili arkadaşlarımız için Uluslararası Parlamenterler Birliği, Baro Başkan ve avukatlar için, Barolar ve hukukçu birlikleri, doktorlar için Uluslararası doktor birlikleri, Sn. Reha İsvan için Uluslararası kadın örgütleri ile ilişkiler kuruldu. Bu örgütlerin onur üyelikleri, onursal doktorluk ünvanları ve mesleki ödüller verilmesi bu çerçevede gündeme geldi.

Ayrıca, bazı ülkelerde yerel yönetimler TBK ile dayanışma çalışmalarına katıldı.

Kuşkusuz, 26 Şubat 1982 gününden bu güne kadar gelişen dayanışma hareketinin bütün ayrıntılarını buraya aktarmak olanaklı değildir. Bu nedenle gerçekleştirilen etkinlikler, zaten hemen hepsi bilginiz dahilinde olan olaylar olduğu için sadece toplu bir özet olarak burada sizlere aktarılmıştır.

Esas itibariyle de, dayanışma için yapılagelen bu etkinlikler önemli olmakla birlikte, bizce daha önemli olan yapılamayanlar, bunların nedenleri, ve bundan sonraki çalışmalarda eksikliklerin azaltılması için alınması gerekli önlemlerdir.

EKSİKLİKLERİMİZ VE TEMEL NEDENLERİ

Yukarıda kısa ve genel özetini verdiğimiz dayanışma çalışmaları kuşkusuz yapılabileceklerin tümü olmamıştır, olamamıştır. Potansiyel yeterince ve etkili olarak değerlendirilememiştir. Özellikle dünyada yükselen çok sesli ve yarınsal barış hareketlerinin etkisi^{sine} koşut güçde bir dayanışma kampanyası seferber edilemedi. Bizde bunun temel nedenleri olarak şu noktalar üzerinde durulabilir:

1. ABD'nin avrupa'ya yerleştirdiği nükleer başlıklı füzeler konusu dünya barış hareketinin ve avrupa barış hareketinin en yakısı gündem maddesi oldu. Konunun hayatiyeti, geniş kitlelerini bilincinde somutlaştıkça, barış hareketi kitlesel eylemlerle ~~görülmektedir~~ gerçekleş-tirdi. Dünya kamuoyunun dikkati ve tüm barışseverlerin dikkati geçtiğimiz dönemde daha çok bu nokta üzerinde yoğunlaştı.
  2. Genel olarak ele alınırsa, Türkiye hala avrupa ve dünya kamuoyunun ve barışsever kitlenin görece olarak ilgi alanı dışında. Türkiye'nin bir NATO üyesi ülke olması, ve de tarihsel, dinsel, kültürel farklılıklar, ve de şimdiye dek Türkiyenin barışsever kitlelerin fazla gündeminde olmaması, konumuza ilginin diğer bir Avrupa ülkesine görece daha az olmasını beraberinde getirebiliyordu.
  3. Özel olarak bizim kendimizden kaynaklanan eksiklikler ve aksaklıklar dayanışmanın olması gerektiği düzeyde örgütlenmesinin önüne bir engel olarak çıkmıştır.
- ~~Bakışınız~~ TBK'nın yurt dışında bulunan yöneticileri ve üyeleri ilkesel ve haklı olarak bir 'dış büro' olarak çalışmayı doğru bulmadılar. Bu nedenle de bir dış büro ya da temsilcilik gibi bir organın örgütlülüğünde bir çalışma gerçekleşemedi.
- Diğer yandan, TBK'nın bilindiği üzere tüm yöneticileri aynı zamanda bir parti-nin/bir sendikanın yada bir örgütün yöneticisi oldukları için kendi örgütleri-nin sorunlarıyla da yüklü bulunuyorlardı. Bu nedenle kampanya genel sekreterde ~~ya~~ odaklaşarak yürütüldü. Diğer arkadaşlarla dönem dönem görüş ve bilgi alışverişinde bulunuldu. Onların diğer çalışmaları ve deneyleri değerlendirildi. ~~Öz~~ Yeterince örgütkü bir çalışma olamayınca, her yönetici kendi çevre-sinde ve olanakları ölçüsünde kampanyanın bir ucundan tutmak durumunda kaldı. Bu durum doğal olarak güçlerimizin birleştirilmesini ve etkinleştirilmesini önledi. Zaman, emek ve masraf kaybına neden oldu. Potansiyelimizin yeterince aktifleştirilmeyip atıl kalmasına neden oldu.

4. TBK'nın Türkiye içindeki parçasının, yani yargılanan tutuklu arkadaşlarımızın görüşleri ve tutumları, dayanışma çalışmaları sürdürülürken sürekli göz önünde tutuldu, net olarak algılanmaya çalışıldı. Dayanışma çalışmalarının tutuklu arkadaşlarımıza zarar verici bir nitelik ve etkide olmamasına özen gösterildi. Neki, sınırlı ~~xxx~~ ve kısıtlı olan verili koşullarda, haberleşmenin elverişsizliği, zaman zaman değişik çevrelerden getirilen olumsuz haberler dayanışma çalışmalarının yavaşlamasına neden olabilmektedir. Çünkü, ~~xx~~ dayanışmanın yükseltilebileceği zamanlarda dönem dönem, tutuklu arkadaşlarımıza atfen "dışarıda yapılacak işler bizi güç durumda bırakır. O nedenle birşey yapılmasın" doğrultusunda yapılan aktarmalar bizlerin kampanyaya asılmamızı engelledi. Bu ~~xxx~~ atıfların gerçekliğini araştıramıyorduk. Bu olanaksızlık, arkadaşlarımızı güç durumlara sokma endişesi, arkadaşlarımızın davada verdikleri savaşıma duyduğumuz saygı ve genl olarak benimsediğimiz oybirliği ile davranma anlayışı bizi durduruyordu. Bilindiği üzere bir uluslararası dayanışma kampanyası "bir motor gibi düğmeye bas çalıştır, düğmeye bas durdur" biçiminde hareketlendirilemiyor. Dayanışmanın başlaması ve yükseltilmesi de, durdurulması da bir süreç gerektiriyor. Bu nedenle kampanya sürecinde dönem dönem iniş çıkışlar olmuştur. Ancak, genel olarak belirtmek gerekirse, belli inişler ve çıkışlar bir yana, kampanyamız başladığı ilk günden itibaren yükselen bir eğri çizmiştir.

Tekrar belirtmek gerekirse; Kampanyanın var olan potansiyele koşut bir şiddette gelişmemesinin bize bağlı nedenleri:

- . Yurt dışında örgütlü çalışma olanağımızın bulunmaması,
- . Türkiye ile haberleşmenin karşılıklı olarak kurulamaması, dolayısıyla, Türkiye'nin görüş ve önerilerinin alınamaması ve aynı zamanda yurtdışındaki kampanyanın içeriği, biçimi, boyutları, etkileri konusunda Türkiye'nin yeterince bilgilendirememesi, bizlerin topluca net bir perspektiften yoksun olmamız.

DÜNYA BARIŞ HAREKETİNDEKİ GELİŞMELER? GEREKLİLİKLER ve TBK nin TÜRKİYEDEKİ ETKİLERİ

Bugün dünyadaki gelişmeler karşısında, barış hareketlerinin genel gereksinimleri ve çalışma yöntemlerinde gözlenen yeni yaklaşımlar ve değişimler bizim çalışmalarımız bakımından da yeni durumlar yaratmıştır.

Özellikle, uluslararası konferanslar bugün daha fazla somut ve ivedi sorunlar üzerinde odaklanmıştır. Konferanslar artık önceden hazırlanan raporlar üzerine görüşme biçiminde sürmüyor. Somut konular üzerinde düzenlenen 'workshop'larda karşılıklı diyaloglarla kollektif görüşler üretiliyor. Ortak kararlara varılıyor. Konuların içeriği daha derinlemesine olabildiğince ve oldukça teknik bilgilerle donatılmış olarak diyaloglar sürdürülüyor. O yüzden, bu platformlarda sadece olanların dökümünü yapmak

ve dayanışma istek ve önerilerinde bulunmak yeterli olmuyor. Başka bir deyişle artık bu platformlara katılımın pasif değil, aktif - katkılı katılımlar olması gerekiyor. Pasif katılım, beraberinde getirilen dayanışma isteklerine de pasif kalınması sonucunu getirebilecektir. Örneğin Türkiye'deki arkadaşlarımızın savunmaları bu anlamda katkılı olmanın yollarını açmıştır. Ancak bundan sonraki süreçte, dayanışmamızın yeni biçimlerini düşünürken, Türkiye barış hareketinin dünya barış hareketine daha katkılı katılımının örgütlenmesini de düşünmek zorundayız.

Dünyayı saran sıcak savaş tehlikesine karşı dünya barış hareketi, daha kitlesel ve daha etkili olmanın yollarını ararken, barış cephesinde çatlak yaratma girişimlerini püskürtürken olağanüstü çaba harcamakta, yeni diyaloglar ve yeni ilişkiler ~~xxx~~ ve yeni yöntemler aramaktadır. Nitekim bugünlerde, DBK merkezli barış hareketleri ile Avrupa Barış hareketi olarak isimlendirilen (CND, END, PND) gibi hareketler arasında iş ve güçbirliğine yönelik olumlu gelişmeler gözlenmektedir. Bu gelişmelerin en sonuncusu 4-6 Ekim'de ~~de~~ Helsinkide gerçekleştirilen konferans olmuştur. Diğer yandan, Barış için kültür adamları, Nükleer savaşa karşı doktorların uluslararası birliği, barış için sendikacılar vb girişimler barış savaşımını yaşamın her alanına, kişilerin doğrudan somut mesleki alanlarına yayarak yeni bir örgütlenme biçimi olarak ortaya çıkmaktadır. Bu girişimler gerek uluslararası alanda gerekse ulusal bazlarda ilginç ve güçlü gelişmeler göstermektedir. Böylece dünya barış hareketi yeni örgütlenmelere kavuşmakta, çok yönlü ve daha kitlesel bir düzey kazanmaktadır.

Kuşkusuz bu gelişmeler bizleri ve ülkemizi de etkilemektedir, etkilemelidir de. 1980'den beri Türkiye'de uygulanan ABD'ye bağımlılığı arttırıcı iç ve dış politika, ülkemizde bu durumdan olumsuz etkilenen kitlelerin barış ve demokrasi konusunda biraraya gelme olanaklarını da yaratmaktadır. Dünya barış hareketinin Türkiye de uzanan etkileri, TBK yöneticilerinin barış davasından ödün vermez yiğit savunmaları, dayanışma çalışmaları ve dayanışmanın Türkiyeye yansıyan sonuçları ülkemizde barış konusunun güncelleşmesi, kitleselleşmesi, barış bilincinin serpilip büyümesini sağlamıştır. Barış hareketine dün yaklaşmamış pekçok kişi bugün barış üzerine eğilmekte, barış konulu makale kitap yayınlamakta, barışın gerekliliği üzerine konuşmaktadır. SODEP'in Hiroşima katliamı için düzenlediği türden kitlesel ve coşkulu toplantılar düzenlenebilmektedir. Şüphesiz bütün bu gelişmelerde, Türkiyede barış hareketinin yolunun, TBK tarafından açılmasının ve TBK'nın kısa geçmişinde yaptıklarının önemli bir rolü vardır. Aynı zamanda Türkiye barış hareketinin bundan sonra da gelişmesi bakımından Türkiyedeki arkadaşlarımızla yurt dışındaki TBK yönetici ve üyelerinin uyumlu bir görüş ve tutum ~~xxxxxxx~~ birliği içinde olmalarının önemli rolü olacaktır.

DEVAM EDEN TBK DAVAMIZ VE GOREVLERİMİZ

Gelişen dünya barış hareketi ve ülkemizde özlenen birleşik demokrasi ve barış mücadelesi bakımından büyük önemi olan TBK davası bir kez daha yeniden görülmek üzere askeri mahkemeye iade edilmiştir. Yönetim TBK davası nedeni ile köşeye sıkışmıştır, kararsızdır, hırçındır. Davanın tekrar bir alt mahkemeye iadesi, kararsızlığın, ne yapacaklarını bilememelerinin, bu arada tutuklulukların devamı ise TBK ya duyulan hinçlerinin ifadesidir. Yönetim, bir yanıyla uluslararası düzeyde sıkıştığı noktada TBK davasını yumuşama belirtilerinin bir göstergesi olarak sunma planları yapmakta, Avrupa Konseyine bir pazarlık maddesi olarak sunabilmekte, diğer yandan ise TBK davasının gelişme sürecini sindirememekte, Türkiyede orta vadede olası kitlesel güçlü bir barış platformunun önünü tıkamaya çalışmakta, davayı sürüncemede bırakmaktadır. Yönetimin asıl isteği TBK yöneticilerini ve TBKyı makkum etmek, Türkiyede barış hareketinin yolunu kapatmaktır.

Verili koşullar ışığında görevimiz, TBK davasının beraatle sonuçlanması, yönetici arkadaşlarımızın serbest bırakılması ve kısa-orta vadede ülkemizde barış hareketinin yeniden örgütlü olarak çalışmaya başlamasının şartlarının yaratılması için çalışmaktır. Ülkemizin ve halkımızın güvenliği, evrensel barışın savunulmasına olan inancımız ve sorumluluğumuz ve TBK'nın bugüne kadar getirdiği barış mücadelesine yaraşır olan da konuya bu perspektiften bakmamızla mümkündür. Sorumluluğumuz ulusal olduğu kadar evrenseldir de. 1985, ikinci dünya savaşının bitiminin 40. yılı ve de Helsinki senedinin imzalanmasının 10 yılı olarak dünya barış hareketleri tarafından ele alınmış, barış bilincinin yaygınlaşması için bir fırsat bilinmiş, değerlendirilmiştir. Bu yıl da BM'in aldığı 1986'nın Dünya Barış yılı olması kararı bu bağlamda önemli bir ~~xxxxxxx~~ kazanım olarak ele alınmakta, dünyanın dört bir yanında bu olanak değerlendirilmeye çalışılmaktadır. 1986 TBK yöneticilerinin ve TBK'nın özgürlüğü isteminin yükseltilebileceği iki önemli etkinlik söz konusudur. DBK'nın genel konsey toplantısı ve Dünya Barış Asamblesi. Bu iki platformdaki etkin ve katkılı katılımımız dayanışma çalışmalarımızın hedefleri arasındadır.

Kısaca özetlemek gerekirse, dayanışma çalışmalarının bugün önünde duran hedefler :

1. TBK davası ile yakın, ivedi ve yoğun dayanışma
  - . Davanın kısa zamanda sonuçlandırılması
  - . Yöneticilerin serbest bırakılması
  - . Davanın beraatle bitmesi için.
2. TBK'nın tutuklu ve tutuksuz yöneticileri ile maddi ve manevi dayanışma.
3. TBK'nın ülkemizde yeniden örgütlü çalışma olanaklarının açılması.

Bu hedeflere varılabilmesi için ise , bugüne kadar yapılanların ilerisinde ne-
ler yapabiliriz, neler yapmalıyız?

TB hareketinin evrensel barış hareketine daha etkin ve katkılı katılımının
yollarını bulmalıyız. Bu tür bir çalışmanın Türkiye'nin verili koşulları baki-
mindan olanakları nedir? Yurt dışında bir dış büro düşünülmediğine göre,
çalışmaların yurt dışı örgütlenmesi nasıl yeni düzeylere ulaştırılabilir?

Bugün ülkemizde barışın gerekliliğini savunan, nükleer savaş tehdidinin
bilincinde olan geniş kitleler vardır. BU bilinci dile getiren, konuyu basına
aktaran barışçı aydın kalemler vardır. Bazı politik partiler barış konusuna
eskiye göre daha sıcak ve daha cesur bakmaktadırlar. Bunun yanında, avrupada
gelişen barış hareketinden etkilenen milyonlarca göçmen işçi yurtdaşımız
vardır. Çeşitli alanlarda çalışma yapan bilim adamlarımız, aydın ve sanatçıla-
rımız vardır. Yurt ~~ix~~ içi ve yurt dışındaki bu olumlu barışçı potansiyeli
nasıl uyumlu bir paralellik içinde etkin bir ses ve güç haline getirebiliriz?

Değerli dostlar. Bu anlamda geliştirebildiğimiz öneriler şunlardır:

1. Kısa vadede ve ivedi olarak:

- . Yurt dışındaki yöneticilerinin örgütlü ve daha eş güdümlü bir çalışma
içine girmelerini sağlamak,
- . Olanaklı ülkelerde TBK ile dayanışma komiteleri oluşturmak, bu komitelere
o ülkelerin önemli kişiliklerini getirmek, (M. Fourrenin önderliğindeki
. girişim bu yolda bir örnek olarak görülebilir.)

2. Bu yıl içerisinde, BM in aldığı karar çerçevesinde 1986 nın barış yılı
olmasını değerlendirerek "10. yıl sonra Helsinki Konferansı, Türkiye ve ~~Barış~~
Barış" konulu bir konferansı yurt dışında örgütlemek. Bu konferans, çağrı-
cıları, örgütleyicileri, davetlilerin saptanması, konuşmacıları, konuları ele
alış ve yansıtış biçimi olarak 'bir politik göçmen konferansı' değil,
Türkiye'de olası ~~çok~~ geniş kamuoyu tasvibi alabilecek genişlikte bir konferans
olarak düşünülmektedir.

Böyle bir konferans:

- . TBK ve davası ile dayanışmaya sahiplanebilir, onu kalıcılaştırıp, geliştirip
etkinleştirebilir,
- . Türkiyedeki barıştan yana girişim ve çalışmaları evrensel barış hareketine
yansıtabilir,
- . Avrupadaki yurttaşlarımızın evrensel barış hareketine Türkiye konusunda ~~çok~~
duyarlı ve hareketli kılınması sağlanabilir,
- . Türkiye barış hareketinin örgütsel çalışma olanaklarının yaratılmasında
katkılı olabilir, bunun için gerekli uluslararası desteği sağlayabilir,
- . Söz konusu bütün konularda uluslararası platformlarda Türkiye'nin anfisi
olabilir.

Bu türden kararların uygulanması ve takipçiliği için bir "Konferansın sonuç-
larını izleme sürekli komitesi" oluşturulabilir. Böylece,

- .TBK ve onun yargılanan yöneticilerini doğrudan bağlamayan,
- .TBK nın dış bürosu niteliğini almayan,
- .TBK nın yerine kaim bir örgütlenme niteliği taşımayan
- .Yurtdışındaki çalışmalarımızda eksikliklerimizi giderici ve barış davasını daha geniş bir tabanda savunan sürekli bir örgütlenmeye geçilmiş olunabilir.

Ayrıca işaret etmek istediğimiz, böyle bir konferansa Türkiyede çeşitli kesimlerden geniş katılımların davet edilmesi öngörülebilir. Böylece bu çalışma hem Türkiye ile bağlı bir çalışma haline gelebilir, hem de Türkiye Barış Hareketinin Türkiye'de örgütsel çalışmaya başlamasının ön ve moral girişimi olabilir.

Evet sevgili dostlar. İşte bugüne kadar yaptıklarımız, yapamadıklarımız, bugünkü tıkanıklıklarımız, değerlendirmemiz ve bugünü aşmak için düşünebildiğimiz öneriler.

Eleştirilerinizi, önerilerinizi ve yönlendirmelerinizi bekliyoruz.

Barış yılında özgürlük dileğimizle.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI KURUMU
TÜSTAV